

Szkoła dla wszystkich. Od tolerancji do integracji

Wyniki, rezultaty i efekty działań

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Założenia projektu

- Główną ideą projektu "Szkoła dla wszystkich – od tolerancji do integracji" było tworzenie lepszego klimatu do nauki i lepszych wyników w nauce poprzez promocję wśród uczniów i nauczycieli postaw opartych na tolerancji wobec wszelkiej odmienności/inności, poszanowaniu praw człowieka i godności ludzkiej oraz poszukiwaniu wzajemnego zrozumienia i radzenia sobie z napięciami czy konfliktami.
- Do projektu zaprosiliśmy przedstawicieli środowiska nauki, oświaty oraz organizacji pozarządowych, które w swojej działalności podejmują kwestie szeroko rozumianej tolerancji i równości w szkołach.

Inicjatywa służyła również popularyzacji wiedzy naukowej z zakresu nauk społecznych (perspektywa psychologiczna, socjologiczna i pedagogiczna) na temat:

- postaw tolerancji, szacunku, poszanowania godności osobistej wśród uczniów;
- otwartości na wielokulturowość;
- relacji pomiędzy tolerancją a procesami integracji i współpracy w środowisku szkolnym.

Przedsięwzięcie było odpowiedzią na zachodzące procesy w systemie edukacji, związane z coraz większą liczbą dzieci cudzoziemskich w szkołach.

Warsztaty dla uczniów oraz kadry pedagogicznej w zakresie wielokulturowości

Warsztat “Świat kultur pełnowartościowych”, w zakresie wielokulturowości, znaczenia tolerancji i otwartości uczniów w kontekście integracji szkolnej, dyskryminacji czy uprzedzeń w środowisku wielokulturowym dla uczniów.

“Doczepianie metek”, “Rachunek Podobieństwa” czy tworzenie kodeksu zachowań osoby promującej wielokulturowość to przykładowe ćwiczenia, w których uczestniczyli uczniowie 10 lubelskich szkół. Zajęcia prowadzili trenerzy mający wieloletnie doświadczenie w kierowaniu spotkaniami edukacyjnymi w szkołach oraz w koordynacji projektów międzynarodowych.

Warsztat skierowane do kadry pedagogicznej – "Wielokulturowość dla młodzieży"

Warsztat "Wielokulturowość dla młodzieży", prowadzone przez specjalistów, były skierowane do kadry pedagogicznej. Tematyka zajęć dotyczyła wielokulturowości, znaczenia tolerancji i otwartości uczniów w kontekście integracji szkolnej, dyskryminacji czy uprzedzeń w środowisku wielokulturowym.

W ramach spotkań uczestnicy:

- zrozumieli własne podejście do wielokulturowości i dowiedzieli się, jak dbać o swój światopogląd;
- nauczyli się, jak pracować i rozmawiać o wielokulturowości z młodzieżą;
- poznali przykłady trudnych sytuacji i sposoby reagowania na nie;
- otrzymali materiały do dalszego specjalizowania się w temacie postaw antydyskryminacyjnych.

Spotkania (w formie pogadarek) uczniów z osobami, które pochodzą z innych kultur i mają doświadczenie życia w wielu systemach społeczno-kulturowych

- Cykl spotkań w lubelskich szkołach, w czasie których uczniowie poznali interesujące opowieści osób pochodzących z kultur innych niż polska oraz mających doświadczenie życia w wielu systemach społeczno-kulturowych. Wśród zaproszonych gości były osoby pochodzące z Kenii, Białorusi, Nigerii, Ukrainy oraz Zimbabwe. Wszystkie zaproszone osoby kilka ostatnich lat spędziły w Polsce, dzięki czemu przedstawili uczniom własne refleksje na temat podobieństw i różnic między życiem w Polsce, a życiem w kraju ich pochodzenia. Spotkania były również okazją do uwrażliwienia uczestników na problemy nietolerancji i dyskryminacji, które dotyczą osób pochodzących z innych państw. Aktywny udział młodych ludzi w spotkaniach świadczy o dużym zainteresowaniu tego typu działaniami i stanowi wskazówkę do dalszej realizacji wydarzeń w takiej formule. Podsumowaniem pogadarek były wideoreportaże, prezentujące najciekawsze fragmenty spotkań.
- **Materiały są dostępne na stronie internetowej projektu: www.szkolawszystkich.pl.**

Projekt „Szkoła dla wszystkich - od tolerancji do integracji” jest dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II”

Ogólnopolskie badanie uczniów szkół podstawowych oraz szkół ponadpodstawowych

Ogólnopolskim badaniem na temat postaw wobec tolerancji, otwartości na wielokulturowość oraz relacjach pomiędzy uczniami w środowisku szkolnym objęto 3142 uczniów z różnych poziomów edukacji: 7 i 8 klas szkoły podstawowej oraz wszystkich klas szkół ponadpodstawowych z całej Polski. Badania w tym zakresie, bazujące na dotychczasowych ustaleniach naukowych, pozwoliły na rozwijanie wiedzy na temat relacji pomiędzy tolerancją a integracją w szkołach, do których uczęszczają uczniowie cudzoziemscy.

Konferencja inauguracyjna i panel naukowy poświęcony projektowi

Monografia naukowa

Robert Szwed

Różnorodność w szkołach – od tolerancji do integracji

Joanna Bielecka-Prus

Modele kształcenia uczniów ukraińskich w opinii nauczycieli szkół polskich

Błażej Dyczewski

Tolerancja i integracja w edukacji. Kluczowe czynniki i rekomendacje dla nauczycieli

Krzysztof Jurek, Monika Kocon

Edukacja międzykulturowa kluczem do integracji społecznej w szkołach na przykładzie

Zespołu Szkolno-Przedszkolnego im. Noblistów Polskich w Lesznowoli

Joanna Szegda

Strategie komunikacyjne ułatwiające integrację uczniów romskich

Urszula Furtak, Agata Janczak, Anna Łyjak, Monika Maciejewska, Karolina Mucha, Anna Mróz

Różnorodność nie oznacza słabości. Płaszczyzny integracji w szkole na przykładzie Szkoły

Podstawowej nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Puławach

Andrzej Dyczewski, Iwona Wit

Szkoła dla wszystkich – od tolerancji do integracji. Przykłady działań w Szkole Podstawowej im. Stanisława Konarskiego w Milejowie

Karolina Kusiak, Adrian Mościcki, Wiktoria Prokopiuk

Od tolerancji do integracji – edukacyjna gry interaktywna

Aneta Szczykutowicz

Od integracji do tolerancji w fundacyjnej praktyce. Działania Europejskiego Domu Spotkań – Fundacji Nowy Staw

Krzysztof Jurek, Robert Szwed, Błażej Dyczewski

Wyniki i omówienie wybranych wyników badań przeprowadzonych w ramach projektu „Szkoła dla wszystkich – od tolerancji do integracji”

Adriana Stec

Projekt „Szkoła dla wszystkich – od tolerancji do integracji” – założenia, działania i efekty realizacji

Ogólnopolski konkurs fotograficzno-filmowy dla uczniów klas 6-8 szkół podstawowych i ponadpodstawowych

Projekt „Szkoła dla wszystkich - od tolerancji do integracji” jest dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II”

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

